

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 6.12.2015
Sayı: 1781

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

**Kadın Bakanlığı Kurulması Hakkında Kanun Teklifim
gerekçesi ile birlikte ektedir.**

Gereğini saygılarımla arz ederim.

İsmail Hakkı
Arslan

Ayşe Nedret Akova

Bahadır Akova

Haluk Eriş

Haluk Eriş
Haluk Eriş
Haluk Eriş

M. SERDAR SOYDAN

Gökçe M.

Salih Pavey

Hayla AKAR
Kocaeli M.

Salih PAVEY

Haluk Eriş

Redik Eriş

Haluk Eriş

Özge ÖZEL
Özge ÖZEL

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

İsmail Hakkı
İsmail Hakkı

Osman Kaptan
Osman Kaptan
Sut. M.V.

Osman Kaptan
Osman Kaptan
Atilla Kart
Konya M.V.
Osman Kaptan

Gürküt ACAR
Gürküt ACAR
Antalya M.V.

veli Ağbaba
veli Ağbaba
Malatya M.V.

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	-Anayasa -Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği			
Tarih:		20 Mart 2015		E. No: 2/2767
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
S	12	12	15	1111
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIĞI	
06 Mart 2015	
Numara:	

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİN HİZM. BAŞKANLIĞI	
06 Mart 2015	
No: 382171	

...1781 Sayılı Karar Teklifinin İmza Çizelgesi

[illegible]

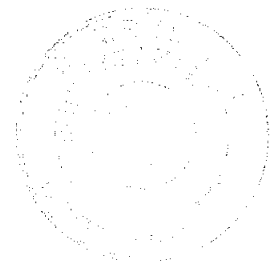
GEREKÇE

Türkiye’de kadına yönelik şiddetin, devletin etkin mücadelesi söz konusu olmadığı sürece her geçen gün daha da artacağı ortadadır. Kadın cinayetleri son 7 yılda yüzde 1400 artarken her 4 kadından 1’i fiziksel, ekonomik, ruhsal, sosyal ve cinsel şiddete uğramaktadır. Erkek egemen sistemin kadının bedeni, ruhu, emeği üzerinde kurduğu tahakküm her müdahil olunmadığı takdirde sınır tanımamaktadır. Devletin önlem almaması sonucu son yıllarda kadına yönelik şiddet hızla artmıştır.

Kadının Statüsü genel Müdürlüğü tarafından yürütülmüş ve ICON Institut Public Sector Gmbh, BNB Ltd. Şirketi ve Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü konsorsiyumu tarafından 2009 yılında bitirilmiş olan “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması”, Türkiye’de kadınların maruz kaldıkları şiddetin boyutların altını çizmektedir. Söz konusu araştırmada elde edilen bazı veriler şu şekildedir: şekildedir:

Kadına Yönelik Şiddetin Yaygınlığı

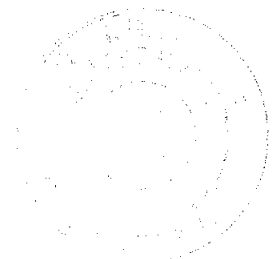
Tablo 4.1 Fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı Eşi veya birlikte olduğu kişi(ler)den fiziksel veya cinsel şiddet yaşamış kadınların bölge ve yerleşim yerine göre yüzdesi, Türkiye 2008							
Temel Özellikler	Fiziksel şiddet		Cinsel şiddet		Fiziksel veya cinsel şiddet		Evlenmiş kadın sayısı
	Yaşamın herhangi bir dönemi	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir dönemi	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir dönemi	Son 12 ay	
Yerleşim yeri							
Kent	38.0	10.0	14.3	6.7	40.3	13.5	7,981
Kır	43.2	9.9	18.3	7.9	46.6	14.1	2,817
Bölge							
İstanbul	36.7	8.1	11.2	4.7	38.4	11.1	691
Batı Marmara	24.6	6.0	8.7	4.3	26.2	8.8	859
Ege	31.3	5.3	13.9	4.1	34.7	8.0	848
Doğu Marmara	36.5	7.2	12.8	5.8	38.5	10.2	822
Batı Anadolu	42.2	11.6	15.5	6.5	44.1	14.7	915
Akdeniz	41.7	11.9	16.1	6.5	44.0	14.7	964
Orta Anadolu	49.5	13.5	22.8	11.0	52.8	18.5	887
Batı Karadeniz	42.9	7.9	17.5	6.7	46.6	12.0	779
Doğu Karadeniz	38.0	6.5	17.6	7.8	42.6	12.5	874
Kuzeydoğu Anadolu	53.2	17.8	29.5	19.4	57.1	27.4	1,000
Ortadoğu Anadolu	47.2	14.6	19.7	12.1	51.5	21.5	994
Güneydoğu Anadolu	47.7	19.2	19.7	13.0	51.1	24.6	1,165
Yaş							
15-24	31.9	17.3	13.5	9.7	35.3	21.3	1,104
25-34	36.6	12.5	13.0	8.4	39.2	16.5	3,652
35-44	39.7	8.7	14.2	6.5	42.0	12.6	3,009
45-59	45.4	4.8	19.6	4.6	47.9	7.8	2,943
Eğitim							
Eğitimi yok/ilköğretimi bitirmemiş	52.2	12.6	22.2	9.6	55.7	17.4	2,741
İlköğretim birinci kademe	39.9	9.1	15.2	6.9	42.2	13.1	5,237
İlköğretim ikinci kademe	34.9	12.3	13.1	7.6	38.5	15.4	872
Lise ve üzeri	25.0	7.9	8.7	3.8	27.2	10.0	1,948
Refah düzeyi*							
Düşük	47.0	13.7	18.9	9.4	49.9	18.0	4,189
Orta	38.9	8.9	14.6	6.4	41.6	12.7	4,631
Yüksek	26.7	5.5	10.3	3.9	28.7	8.3	1,978
Türkiye	39.3	9.9	15.3	7.0	41.9	13.7	10,798
*Bkz. Ek 5							

Tablo 4.2 Cinsel şiddet içeren davranışlar

Eşi veya birlikte olduğu kişi(ler)den farklı cinsel şiddet içeren davranışları yaşamış kadınların bölge, yerleşim yeri, yaş, eğitim ve refah düzeyine göre yüzdesi, Türkiye 2008

	Zorla cinsel ilişkiye girme		Kadının istemediği halde korktuğu için cinsel ilişkiye girmesi		Kadının cinsel olarak aşağılayıcı ya da küçük düşürücü eyleme zorlanması		Evlenmiş kadın sayısı
	Yaşamın herhangi bir dönemi	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir dönemi	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir dönemi	Son 12 ay	
Yerleşim yeri							
Kent	8.5	3.4	10.7	5.2	3.4	1.4	7,981
Kır	11.1	4.1	13.5	5.7	3.0	1.6	2,817
Bölge							
İstanbul	6.8	2.2	7.6	3.8	3.1	0.8	691
Batı Marmara	5.7	2.7	6.3	3.1	2.0	1.5	859
Ege	8.2	1.9	10.9	2.9	2.3	0.5	848
Doğu Marmara	7.0	2.8	9.7	4.3	3.4	1.3	822
Batı Anadolu	10.2	4.1	11.1	4.7	2.5	1.1	915
Akdeniz	9.8	3.8	12.4	5.5	4.0	1.9	964
Orta Anadolu	12.6	4.3	18.7	8.8	4.6	2.6	887
Batı Karadeniz	11.5	3.7	11.9	4.7	4.1	2.0	779
Doğu Karadeniz	9.7	3.1	13.4	6.1	3.7	2.2	874
Kuzeydoğu Anadolu	14.4	8.1	24.2	16.4	4.7	2.8	1,000
Ortadoğu Anadolu	11.6	6.4	14.0	8.5	2.8	1.6	994
Güneydoğu Anadolu	12.2	7.3	14.9	9.8	4.0	2.8	1,165
Yaş							
15-24	6.7	4.8	9.4	7.5	4.0	1.9	1,194
25-34	7.1	4.1	9.7	6.4	3.0	2.0	3,652
35-44	8.1	3.0	10.6	5.0	3.0	1.1	3,009
45-59	13.5	2.8	14.9	3.5	3.4	1.0	2,943
Eğitim							
Eğitimi yok/ilköğretimi bitirmemiş	14.6	5.6	16.1	7.3	4.7	2.2	2,741
İlköğretim birinci kademe	8.8	3.4	11.8	5.4	3.0	1.3	5,237
İlköğretim ikinci kademe	6.7	3.6	9.1	5.7	3.5	1.5	872
Lise ve üzeri	4.9	1.7	6.2	2.9	2.2	1.0	1,948
Refah düzeyi							
Düşük	12.0	5.3	14.3	7.1	4.3	2.2	4,189
Orta	8.6	3.0	10.9	5.0	2.8	1.2	4,631
Yüksek	5.4	1.6	7.4	3.1	2.3	0.9	1,978
Türkiye	9.1	3.6	11.4	5.3	3.3	1.5	10,798

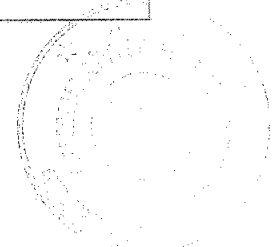

Eşi veya birlikte olduğu kişi(ler) dışındakilerden fiziksel ve cinsel şiddet yaşamış kadınların bölge, yerleşim yeri, yaş, eğitim ve refah düzeyine göre yüzdesi, Türkiye 2008

Tablo 4.7. 15 yaşından önce cinsel istismar

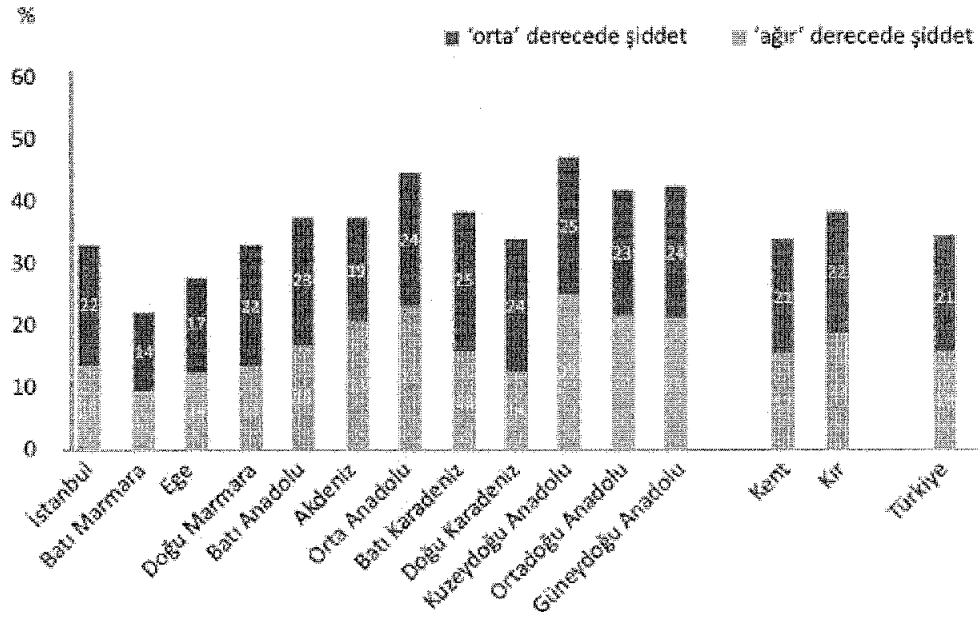
Çocuklukta istismara maruz kaldığını belirten kadınların yüz yüze görüşmede ve karta verdikleri cevapların bölge, yerleşim yeri, yaş, eğitim ve refah düzeyine göre yüzdesi, Türkiye 2008

Temel Özellikler	Yüz yüze görüşme			Yüz yüze görüşme ve kart verilen cevaplar		
	sayı	%	toplam cevaplayan kadın sayısı	sayı	%	toplam cevaplayan kadın sayısı
Yerleşim yeri						
Kent	473	5.0	652	748	7.9	9,528
Kır	85	2.6	156	173	5.3	3,267
Bölge						
İstanbul	156	6.2	198	235	9.3	2,520
Batı Marmara	12	2.0	19	22	3.7	608
Ege	57	3.4	92	104	6.1	1,706
Doğu Marmara	54	4.4	67	75	6.0	1,243
Batı Anadolu	52	3.9	85	93	6.9	1,343
Akdeniz	89	5.4	120	141	8.5	1,650
Orta Anadolu	22	3.6	36	38	6.2	608
Batı Karadeniz	18	2.4	51	54	7.3	740
Doğu Karadeniz	18	4.2	30	32	7.4	430
Kuzeydoğu Anadolu	16	4.9	19	22	6.6	328
Ortadoğu Anadolu	24	4.4	31	40	7.3	545
Güneydoğu Anadolu	39	3.7	60	66	6.1	1,074
Yaş						
15-24	258	7.4	342	391	11.2	3,490
25-34	164	4.7	241	268	7.7	3,493
35-44	83	3.0	130	146	5.2	2,797
45-59	53	1.7	96	116	3.9	3,015
Eğitim						
Eğitimi yok/ilköğretimi bitirmemiş	54	2.3	104	120	5.0	2,390
İlköğretim birinci kademe	156	2.8	283	314	5.7	5,477
İlköğretim ikinci kademe	114	5.9	156	183	9.4	1,949
Lise ve üzeri	234	7.9	265	304	10.2	2,978
Refah düzeyi						
Düşük	146	3.3	267	300	6.7	4,473
Orta	227	4.2	320	371	6.8	5,460
Yüksek	185	6.5	221	250	8.7	2,863
Türkiye	558	4.4	807	921	7.2	12,795

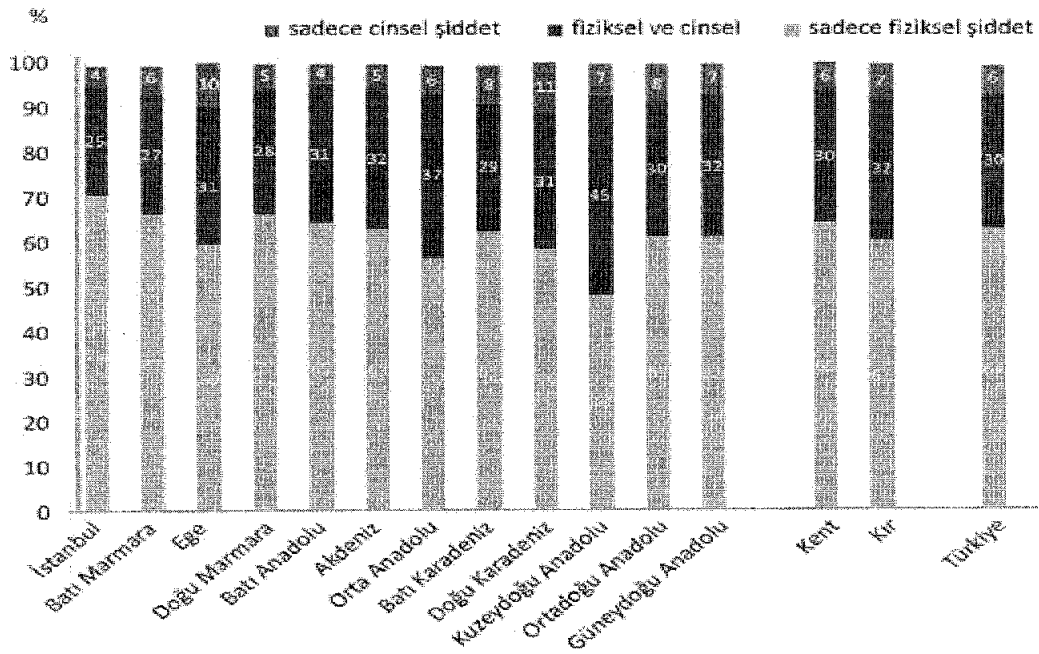
Şekil 4.1. Fiziksel şiddet derecesi:

Eşi veya birlikte olduğu kişi(ler)den orta ve ağır derecede fiziksel şiddet yaşamış kadınların bölge ve yerleşim yerine göre yüzdesi, Türkiye 2008

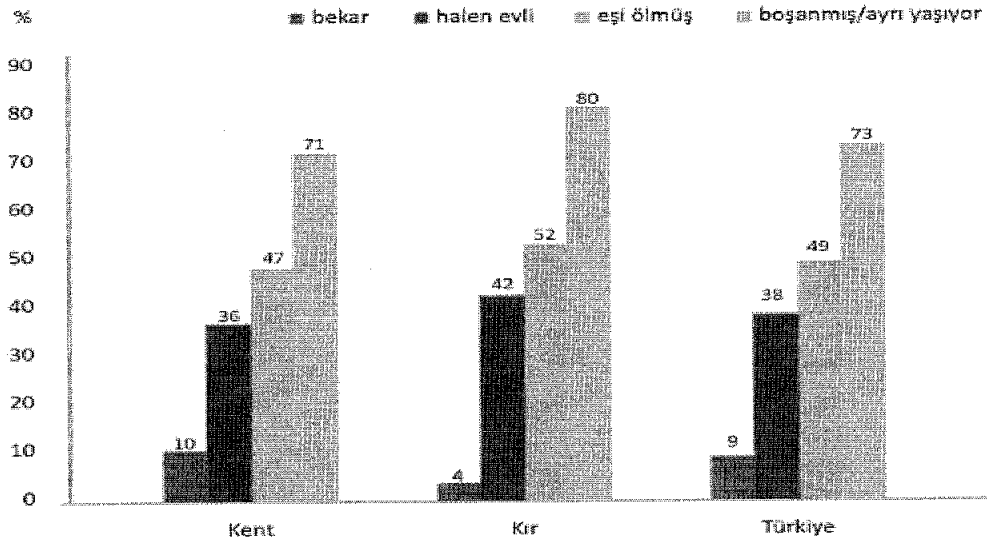
Şekil 4.2. Şiddet biçimlerinin yüzdesi:

Eşi veya birlikte olduğu kişi(ler)den şiddete maruz kalmış kadınların yaşadıkları şiddet biçimlerinin (fiziksel/cinsel) bölge ve yerleşim yerine göre yüzde dağılımı, Türkiye 2008

Şekil 4.3. Medeni durumuna göre fiziksel şiddet yaygınlığı:

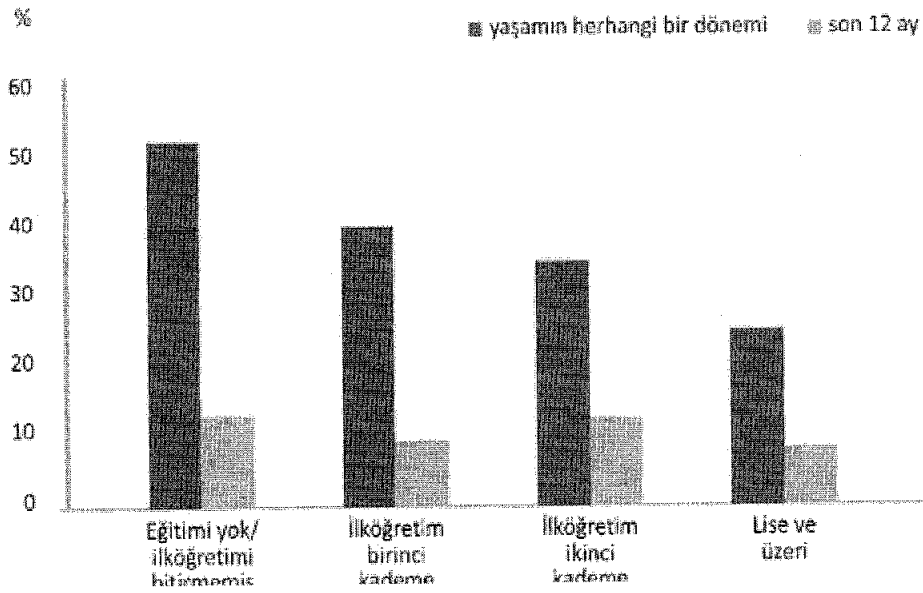
Medeni durumlarına göre eşi veya birlikte olduğu kişi(ler)den fiziksel şiddet yaşamış tüm kadınların yerleşim yerine göre yüzdesi, Türkiye 2008

Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet

Şekil 4.4. Eğitim durumuna göre fiziksel şiddet yaygınlığı:

Eğitim düzeyine göre yaşamın herhangi bir döneminde ve yakın dönemde evlenmiş kadınların eşleri veya birlikte yaşadığı kişi(ler) tarafından maruz kaldıkları fiziksel şiddet yaygınlığı, Türkiye 2008

2015 yılında TBMM Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerini Araştırma Komisyonu'nda İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nden Tarıkhane Çetiner'in yaptığı sunuma göre, 2014 yılı içinde 77 bin 288 kadın, 9 bin 793 erkek olmak üzere 87 bin 81 kişi hakkında geçici koruma tedbiri kararı alınmış, halen 38 kadın, 5 erkek toplam 43 kişinin yakın koruma, 24 bin 406 kadın, 3 bin 357 erkek olmak üzere toplam 27 bin 763 kişiye çağrı üzerine koruma olmak üzere toplam 27 bin 806 kişi hakkında da geçici koruma tedbir kararı uygulanmaktadır.

Çetiner, geçici koruma tedbiri uygulanırken 23 kadının hayatını kaybettiğini, "21 kadın ise haklarında çağrı üzerine koruma kararı varken ani gelişen olaylar sonrasında çağrıda bulunamadığı için hayatını kaybettiğini" ifade etmiştir.

Aile içi şiddet olaylarına ilişkin yıllara yönelik rakamsal veriler de aktaran Çetiner, 2014 yılında 118 bin 14 kadın, 29 bin 419 erkek ve 16 bin 140 çocuğun bu tür olayların mağduru olduğunu, 133 kadın, 76 erkek ve 25 çocuğun ise olaylarda hayatını kaybettiğini söylemiştir. **Çetiner, aile içi şiddet olayları ve mağdurları açısından 2014 yılında bir önceki yıla oranla yüzde 33 artış yaşandığını da belirtmiştir.**

Çetiner, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un yürürlüğe girmesi ile kanundan önceki 30 ay ile sonraki 30 ay arasında aile içi şiddetle ilgili emniyete yapılan başvurularda yüzde 75 oranında artış olduğunu da ifade etmiştir.

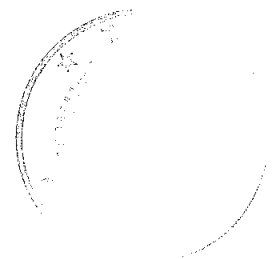
Çetiner ayrıca "6284 sayılı Kanun'da şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan kadınlar, çocuklar, aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru kişilerin korunmasına yönelik koruyucu ve önleyici tedbirlerin alınması öngörülmüştür. **Ancak mağdurlara yönelik koruyucu tedbirler uygulanırken, şiddet uygulayana yönelik etkin önleyici tedbirler uygulanamamaktadır.** Kanun kapsamında mağdur odaklı yaklaşımla şiddet mağdurları daha da mağdur edilmektedir. Şiddet uygulayana yönelik etkin tedbirler uygulanabilmesi fail odaklı yaklaşım tarzı benimsenmesi gerektiği değerlendirilmektedir." İfadesi ile sistemdeki eksikliklerin altını çizmiştir.

TBMM Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerini Araştırma Komisyonu'nda sunum yapmak üzere davet edilen Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun toplamış olduğu verilere göre de 2013 yılında 237 kadın cinayeti işlenmiş 2015 yılında da sayı artarak 297'ye ulaşmıştır. Kadın cinayetlerinin tam sayısı konusunda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kesin veriler sunamamaktadır.

Türkiye'deki kadın cinayetlerinin bir çizelgesi sunan AnıtSayaç'da ortaya 2008 ve 2015 yılları arasında kadın cinayetlerinin artan sayısını ampirik olarak ortaya koymaktadır:

<http://www.anitsayac.com>

Yukarıdaki veriler ışığında, Türkiye'de cinsiyetçi politikalar sonucunda, kadına karşı şiddet ve kadın cinayetleri artarak süregelmektedir. İç hukukumuzun parçası haline gelen İstanbul Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türkiye'deki kadın cinayetlerine ve kadına karşı şiddete ilişkin olarak verdiği ihlal kararları da dikkate alındığında (Opuz- Türkiye Kararı ve Durmaz-Türkiye Kararı), bir Kadın Bakanlığı'nın kurulması, kadına karşı şiddetin durdurulması için gösterilmesi gereken bir kararlılığın nişanesi ve hukuki ve toplumsal bir zorunluluktur.

Kadın Bakanlığı Kurulması Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1-(1) Bu Kanun amacı, Kadın Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

MADDE 2- (1) Kadın Bakanlığının görevleri şunlardır:

- a. Kadınlara karşı ayrımcılığı önlemek, kadının insan haklarını korumak ve geliştirmek, kadına karşı şiddetin önlemek, kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, kadınlara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.
- b. Şiddete maruz kalan kadınlara her türlü hukuki desteği sağlamak, koruma tedbirlerinin etkin bir şekilde talep eden kadınlara verilmesini temin etmek, kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine ilişkin davaları takip etmek, sığınma evi açmak ve maddi destekte bulunmak.
- c. Kadınlara pozitif ayrımcılık uygulanması için diğer kurumlarla ve gönüllü kuruluşlarla işbirliği yapmak.

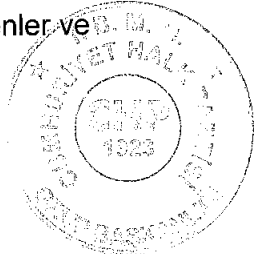
MADDE 3- (1) Bakanlık, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatından meydana gelir.

(2) Bakanlık merkez teşkilatı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 4- (1) Bakanlığın en üst amiri olan Bakan, Bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden Başbakana karşı sorumlu olup aşağıdaki görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

- a. Bakanlığı, Anayasaya, kanunlara, hükümet programına ve Bakanlar Kurulunca belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak yönetmek.
 - b. Bakanlığın görev alanına giren hususlarda politika ve stratejiler geliştirmek, bunlara uygun olarak yıllık amaç ve hedefler oluşturmak, performans ölçütleri belirlemek, Bakanlık bütçesini hazırlamak, gerekli kanunî ve idarî düzenleme çalışmalarını yapmak, belirlenen stratejiler, amaçlar ve performans ölçütleri doğrultusunda uygulamayı koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek.
 - c. Bakanlık faaliyetlerini ve işlemlerini denetlemek, yönetim sistemlerini gözden geçirmek, teşkilat yapısı ve yönetim süreçlerinin etkililiğini gözetmek ve yönetimin geliştirilmesini sağlamak.
- ç) Faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

MADDE 5- (1) Müsteşar, Bakandan sonra gelen en üst düzey kamu görevlisi olup Bakanlık hizmetlerini, Bakan adına ve onun emir ve yönlendirmesi doğrultusunda, mevzuat hükümlerine, Bakanlığın amaç ve politikalarına, stratejik planına uygun olarak düzenler ve

yürütür. Bu amaçla, Bakanlık birimlerine gereken emirleri verir, bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar. Müsteşar, bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(2) Müsteşara yardımcı olmak üzere dört Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir.

MADDE 6- (1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a. Kadın Hakları Genel Müdürlüğü
- b. Denetim Hizmetleri Başkanlığı
- c. Strateji Geliştirme Başkanlığı
- d. Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı
- e. Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı
- f. Hukuk Müşavirliği
- g. Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
- h. Personel Dairesi Başkanlığı
- i. Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- j. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
- k. Özel Kalem Müdürlüğü

MADDE 7- Bakanlığın birimlerinin görev ve işleyişi yönetmelikle belirlenir.

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

